

EÖRSI ISTVÁN

DANILO,

az irodalom le van szarva, a politika még magasabbról, a szerb nacionalisták, a horvát nacionalisták, a magyar provinci-nacionalisták, az antiszemita, minden rendű és rangú kommunisták, csak a nők nem, a nők nem, féltéredre kell esni előttük

(a belgrádi újságíróklubban ismerkedtünk meg több mint húsz éve, el-elrohantál az asztaltól, minden alkalommal más fotel előtt találsz féltéred, kezedet szívedre szorítva),

(a pesti Astoria bárjában az asztalfőn ragyogtál, kilenc kurva itta konyakod szüziessen),

az elszalasztott nők életünk végéig kiintegetnek szemünkből, életünk végéig, életünk végéig, szelídség karcsú vázája, Mira, első feleség, konok mérce, az ifjúság aranykeretben, mindegy, hol éltél, kivel éltél, őt láttam vállad mögött,

most is látom, kipotyog kezéből képeskönyv, toll, zsebkendő, jöttek más nők, jött más szerelem, továbbá sok illatos és bűdös kacat, melynek neve élet,

jött a világhír, te meg elszaladtál,

előre küldted fél tüdődet, annak rongyával mosta fel a teliköpdösött, csikkes gangot a tehetségtelen isten,

miért indultál meg rajta, az élet is le van szarva?,

új bekezdéssel gyarapítod a HOLTAK ENCIKLOPÉDIÁJÁT?,

az operáció után néhány évig csak ezt az egy bekezdést csiszolgattad,

ha találkoztunk, egykori zárkatársamat, Taska István tíz évre ítélt szobafestőt idézted,

„Le van szarva még a szar is” az Atelier 212 mellett a szerb kiskocsmában és a Place de la Bastille környéki sikátorokban,

gigászi ádámcsutkád kidülledt messze fölöttem,

ádámcsutkából és tehetségből tripla adagot kaptál,

miért nem spóroltál jobban, miért nem forrasztottál

ezüst sisakot koponyád köré Párizs fényeiből,

szerbnek lenni Párizsban jobb mint Belgrádban franciának,

tudvalevő hogy Ady és Krleža Párizsban nem teremhet,

burjánzón szétterjedtél Európa mindkét felében,

mindkettőt leszarva persze, mindkettőt befogadva,

s mikor már nem nyílt több tér, befelé folytatódott

túlszorgos burjánzásod, titkos üregeidben,

földalatti tavaid eliszaposodtak,

kiszorítottad magadat önmagadból,

jöttek a hírek rólad, jobban vagy, már utazgatsz,

kibicsakló, vékony hangon — mert egyik hangszalagod

megbénult időközben — a kagylóba kiabáltad,

hogy csoda történt, állítólag, s megmenekültél —

a varázsló ma lesegítette rólad csillaghímzéses palástját,

alatta torzó, legyekkel, patkányokkal,

pfuj — szégyen-gyalázat, talán még ki se hült

a sűrű sötét hajadat összetapasztó veríték,

mikor „Meghalt Danilo”, mondták a telefonba,

a rádió mondta, mondták, írd róla, mondták,

a következő számba, mondták, bármilyen terjedelemben,

a rue Tesson 3—5-ből még talán ki se vittek,

vagy tán boncnoki késnek vagy épp most tárgya,

én meg ülök a gépnél, ne hidd, hogy nincs leszarva,

s én is, a legmagasabbról, de te már nem, soha többé,

ezt állíthatom bízvást, minden más irodalom csak.

1989. október 17.